

Zwolnienie od podatku nabycia tytułem spadku i darowizny dla członków najbliższej rodziny

Masz pytania? Zadzwoń do nas!

801 055 055 • 22 330 03 30

Zwolnienie od podatku nabycia tytułem spadku i darowizny dla członków najbliższej rodziny¹

Na czym polega

Na całkowitym zwolnieniu od podatku od spadków i darowizn rzeczy lub praw majątkowych nabytych w drodze spadku lub darowizny, niezależnie od ich wartości.

Kto może skorzystać ze zwolnienia

- Mążnek spadkodawcy/darczyńcy,
- Zstępny spadkodawcy/darczyńcy, np. córka, syn, wnuczka, wnuk, prawnuczka, prawnuk,
- Wstępny spadkodawcy/darczyńcy, np. matka, ojciec, babcia, dziadek, prababcia, pradziadek,
- Pasierbica spadkodawcy/darczyńcy, pasierb spadkodawcy/darczyńcy,
- Siostra spadkodawcy/darczyńcy, brat spadkodawcy/darczyńcy,
- Macocha spadkodawcy/darczyńcy, ojczym spadkodawcy/darczyńcy,

którzy nabyli spadek/darowiznę **po 31 grudnia 2006 roku** i dodatkowo w chwili nabycia:

- mają obywatelstwo:
 - Polskie,
 - Innego kraju Unii Europejskiej,
 - Islandii,
 - Liechtensteinu,
 - Norwegii.
- lub mieszkają na stałe w którymś z tych krajów.

O zaliczeniu do grupy podatkowej decyduje osobisty stosunek nabywcy do osoby, od której lub po której nabywa rzeczy i prawa majątkowe.

Za rodziców uważa się również przysposabiających, a za zstępnych także przysposobionych i ich zstępnych. Do nabyć **od 27 października 2020 roku** za zstępnych uważa się również osoby, które przebywają lub przebywały:

- w rodzinie zastępczej,
- w rodzinnym domu dziecka,
- w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej,

o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

a za wstępnych także odpowiednio osoby:

- tworzące rodzinę zastępczą,
- prowadzące rodzinny dom dziecka,
- pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

¹ Zwolnienie, o którym mowa to zwolnienie w podatku od spadków i darowizn wynikające z art. 4a ustawy o podatku od spadków i darowizn. Stosuje się je również do innych nabyć przewidzianych w tej ustawie. W broszurze przedstawiono zwolnienie na przykładzie dwóch najczęstszych nabyć, tj. tytułem spadku i darowizny.

Przykład

Matka Pana X zmarła w 2004 roku. W 2021 roku Pan X wystąpił do sądu o stwierdzenie nabycia spadku po matce. Postanowieniem z 1 czerwca 2021 roku sąd stwierdził, że Pan X nabył ten spadek w całości.

Czy w związku z tym, że postanowienie sądu zostało wydane po 31 grudnia 2006 roku, Pan X może skorzystać ze zwolnienia od podatku, określonego w art. 4a ustawy?

Odpowiedź:

Nie. Datą nabycia spadku jest dzień śmierci spadkodawcy. Matka zmarła w 2004 roku, a więc nabycie nastąpiło w 2004 roku. Zwolnienie ma zastosowanie do nabyć po 31 grudnia 2006 roku. Bez znaczenia pozostaje, że sąd stwierdził nabycie spadku po 31 grudnia 2006 roku.

Co trzeba zrobić żeby skorzystać ze zwolnienia?

Zgłoś nabyte w spadku/darowiźnie rzeczy lub prawa majątkowe do właściwego naczelnika urzędu skarbowego. Zrób to w terminie 6 miesięcy od dnia:

- uprawnomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku,
- zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia,
- wydania europejskiego poświadczenia spadkowego,
- otrzymania darowizny, gdy umowa darowizny nie została zawarta w formie aktu notarialnego.

Jeżeli otrzymałeś w darowiźnie pieniądze, dodatkowo musisz udokumentować ich otrzymanie na Twój rachunek w banku, w SKOK lub przekazem pocztowym.

Jeżeli nie zgłosisz nabycia w ciągu 6 miesięcy (spóźnisz się choćby jeden dzień), nie skorzystasz ze zwolnienia. Termin nie może być przywrócony. Nie ma znaczenia czy spóźnienie było z Twojej winy, czy też bez Twojej winy.

Jeżeli dowiesz się o nabyciu w spadku/darowiźnie rzeczy lub prawa majątkowego już po upływie sześciomiesięcznego terminu, skorzystasz ze zwolnienia, jeśli zgłosisz te rzeczy lub prawa majątkowe w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym dowiedziałeś się o ich nabyciu. Musisz jednak uprawdopodobnić, że dowiedziałeś się o tym nabyciu później.

Uprawdopodobnienie oznacza stworzenie jedynie stanu prawdopodobieństwa, nie zaś pewności i niepodważalności przedstawianych okoliczności. Innymi słowy, uprawdopodobnienie powinno sprowadzać się do uwiarygodnienia przedstawionych okoliczności, przekonania, że określone okoliczności wystąpiły.

Aby zgłosić spadek, którego nabycie potwierdzono postanowieniem sądu, nie musisz posiadać prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku. Termin sześciomiesięczny liczy się od dnia uprawnomocnienia się postanowienia sądu, a nie od jego otrzymania/odebrania. Jeśli z jakichkolwiek przyczyn nie mogłeś odebrać postanowienia sądu, a Twój termin mija – zgłoś nabycie spadku przed upływem tego terminu.

W jaki sposób zgłosić nabycie

Wypełnij i wyślij/złóż zgłoszenie SD-Z2 („Zgłoszenie o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych”).

Można je złożyć:

- 1) **przez internet – zgłoszenie jest dostępne na Portalu Podatkowym** (podatki.gov.pl – Portal Podatkowy – usługi)

Można je wypełnić w formie: kreatora deklaracji (system „podpowiada” sposób wprowadzania danych) lub deklaracji (zblizona do dokumentu tradycyjnego). Zgłoszenie jest podpisywane:

- danymi autoryzującymi (podpis elektroniczny zapewniający autentyczność deklaracji i podań, oparty na danych autoryzujących)
- lub
- kwalifikowanym podpisem elektronicznym,
a następnie wysłane przez system do właściwego urzędu skarbowego, wybieranego z listy.

- 2) **w postaci papierowej:**

- pobrać druk zgłoszenia z Portalu Podatkowego (Formularze do druku) i wydrukować lub uzyskać w dowolnym urzędzie skarbowym,
- wypełnić i podpisać zgłoszenie tradycyjnie,
- złożyć formularz zgłoszenia we właściwym urzędzie skarbowym albo wysłać pocztą.

Przykład:

Ojciec Pana X zmarł 10 stycznia 2020 roku. W 2021 roku Pan X wystąpił do sądu rejonowego o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym ojcu.

Sąd stwierdził, że spadek po zmarłym ojcu w całości nabył Pan X.

Wydane przez sąd postanowienie stało się prawomocne 22 czerwca 2021 roku. Od tego dnia rozpoczyna się bieg sześciomiesięcznego terminu na zgłoszenie, który upływa 22 grudnia 2021 roku.

W październiku 2021 roku Pan X wystąpił do sądu o wydanie odpisu postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po ojcu. Jednak nie otrzymał go do 22 grudnia 2021 roku.

Czy pomimo braku prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabyciu spadku Pan X musi dokonać zgłoszenia do 22 grudnia 2021 roku aby skorzystać ze zwolnienia?

Odpowiedź:

Tak. Chcąc skorzystać ze zwolnienia, Pan X musi zgłosić nabycie spadku w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia sądu, nawet jeżeli nie otrzymał z sądu odpisu postanowienia. Jeżeli do tego dnia nie zgłosi majątku odziedziczonego po ojcu, utraci prawo do zwolnienia.

Kiedy nie zgłaszasz nabycia:

Nie zgłaszasz nabycia spadku/darowizny gdy:

- dostałeś majątek na podstawie umowy darowizny zawartej w formie aktu notarialnego albo gdy tylko oświadczenie darczyńcy zostało złożone w tej formie, lub
- dostałeś majątek, którego wartość nie przekracza 10 434 zł²

Kwota 10 434 zł dotyczy łącznej wartości rzeczy lub praw majątkowych ostatnio nabytych i w ciągu 5 lat poprzedzających rok, w którym nastąpiło ostatnie nabycie, od tej samej osoby/ po tej samej osobie.

Do którego urzędu skarbowego zgłaszasz nabycie

Jeżeli przynajmniej jedna z nabywanych rzeczy lub praw majątkowych to:

- nieruchomości,
- użytkowanie wieczyste,
- spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego,
- spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,
- prawo do wkładu mieszkaniowego w spółdzielni mieszkaniowej,
- prawo do nieodpłatnego użytkowania nieruchomości lub służebność,

a nieruchomości/nieruchomości są położone w terytorialnym zasięgu działania jednego naczelnika urzędu skarbowego – **zgłoś nabycie spadku** naczelnikowi właściwemu według miejsca położenia nieruchomości.

W pozostałych przypadkach³:

- gdy nabywasz spadek – zgłoś nabycie naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu według ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy,
- gdy nabywasz darowiznę – zgłoś naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu według Twojego miejsca zamieszkania w dniu otrzymania darowizny (w przypadku braku takiego miejsca – według ostatniego miejsca Twojego pobytu w tym dniu).
- gdy nabywasz rzeczy, które w całości lub w części są położone za granicą lub prawa majątkowe podlegające wykonaniu za granicą – zgłoś ich nabycie naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu według Twojego miejsca zamieszkania w dniu powstania obowiązku podatkowego (w przypadku braku takiego miejsca – według ostatniego miejsca Twojego pobytu w tym dniu).

Każdy spadkobierca odrębnie zgłasza spadek

Aby skorzystać ze zwolnienia od podatku, każdy ze spadkobierców składa odrębne zgłoszenie i wykazuje w nim nabyte przez niego rzeczy lub prawa majątkowe albo udział w nich.

² Brak obowiązku zgłoszenia nabycia darowizny/spadku o wartości nieprzekraczającej 10 434 zł dotyczy sytuacji, gdy obowiązek podatkowy powstał począwszy od 13 października 2022 r. W przypadku powstania obowiązku podatkowego przed tym dniem, kwotę wolną od podatku przyjmuje się w wysokości 9637 zł.

³ Dotyczy to też nabycia dwóch lub więcej nieruchomości, położonych w terytorialnym zasięgu działania dwóch lub więcej naczelników urzędów skarbowych.

Pytania i odpowiedzi

Czy w przypadku nabycia spadku, aby skorzystać ze zwolnienia, wystarczy przesłać do urzędu skarbowego postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku/akt poświadczenia dziedziczenia/europejskie poświadczenie spadkowe?

Nie. Do urzędu skarbowego zgłaszasz nabycie konkretnych rzeczy lub praw majątkowych.

Z ww. dokumentów nie wynika co nabyłeś. Zgłoszenie składasz na formularzu SD-Z2 („Zgłoszenie o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych”). Wyjątkowo możesz to zrobić w innej formie, ale zawierającej dane ze zgłoszenia, w tym przede wszystkim składniki masy spadkowej.

Czy w przypadku zawarcia umowy darowizny w formie aktu notarialnego muszę tę darowiznę zgłosić jeszcze do urzędu skarbowego?

Nie. Żeby skorzystać ze zwolnienia, nie musisz zgłaszać nabycia, gdy umowa darowizny jest zawarta w formie aktu notarialnego.

Czy składając zgłoszenie SD-Z2 dołączam do niego załączniki/dodatkowe dokumenty, np. potwierdzenie przelewu pieniędzy otrzymanych w darowiźnie?

Nie ma obowiązku dołączania do zgłoszenia żadnych dokumentów. Urząd skarbowy może jednak poprosić Cię o dokument, który potwierdza przekazanie pieniędzy. Możesz więc dołączyć go do zgłoszenia.

Po wydaniu postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, wystąpiliśmy do sądu z wnioskiem o dział spadku. Czy zgłoszenie spadku składam już teraz czy dopiero po podziale spadku?

Termin do złożenia zgłoszenia jest liczony od uprawomocnienia się postanowienia sądu stwierdzającego nabycie spadku. Późniejszy dział spadku nie ma w tym przypadku znaczenia.

W zgłoszeniu wykazujesz całą masę spadkową nabytą przez każdego ze spadkobierców (rzeczy lub prawa majątkowe/udział w nich), a nie składniki nabyte ostatecznie w wyniku działu spadku.

Darowałem córce 50 000 zł, które przelałem na jej rachunek bankowy. Czy muszę zgłosić tę darowiznę?

Nie. Darczyńca nie zgłasza darowizny, tylko obdarowany. Jeżeli córka chce skorzystać ze zwolnienia, musi zgłosić tę darowiznę w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania pieniędzy.

Spisałem z ojcem umowę darowizny pieniędzy, z której wynika, że ojciec daruje mi kwotę 80 000 zł. Kwota ta została przekazana w trzech częściach, przelewem na moje konto bankowe. Czy zgłoszenie składam w ciągu 6 miesięcy, licząc od ostatniego przelewu?

Nie. Jeżeli nabycie następuje w częściach, każdą część zgłaszasz odrębnie w terminie 6 miesięcy od daty otrzymania pieniędzy.

W 2019 roku zmarł mój ojciec, po którym nabyłem spadek. Postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku uprawomocniło się 12 maja 2020 roku. W terminie 6 miesięcy od tej daty (do 12 listopada 2020 roku) zgłosiłem nabycie mieszkania i pieniędzy zgromadzonych na rachunku bankowym w Banku X. W styczniu 2021 roku otrzymałem z Banku Y list z informacją, że ojciec miał tam lokatę bankową, o której nie wiedziałem. Co muszę zrobić, żeby skorzystać ze zwolnienia?

Aby skorzystać ze zwolnienia musisz, w terminie 6 miesięcy od daty, w której dowiedziałeś się o lokacie z Banku Y, zgłosić nabycie tych środków. Jednocześnie musisz uprawdopodobnić, że później dowiedziałeś się o nabyciu tych pieniędzy.

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 28 lipca 1983 roku o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2021 r., poz. 1043),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 listopada 2015 roku w sprawie wzoru zgłoszenia o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2060),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 roku w sprawie właściwości organów podatkowych (Dz.U. z 2022 r., poz. 565),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 października 2022 r. w sprawie ustalenia kwot wartości rzeczy i praw majątkowych zwolnionych od podatku od spadków i darowizn i niepodlegających opodatkowaniu tym podatkiem oraz skal podatkowych, według których oblicza się ten podatek (Dz. U. z 2022 r., poz. 2084).

Broszura ma charakter informacyjny i nie stanowi wykładni prawa.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Szukasz
informacji
celnej lub
skarbowej

Sprawdź
w **systemie EUREKA**
na **podatki.gov.pl**

Eureka
System Informacji
Celno-Skarbowej

- ✓ interpretacje
- ✓ wiążące informacje
- ✓ pisma
- ✓ odpowiedzi na interpelacje
- ✓ broszury

Złatwiaj sprawy z urzędem skarbowym online!

Odwiedź

e-Urząd Skarbowy

na **podatki.gov.pl**

Zaloguj się profilem zaufanym, bankowością elektroniczną, e-dowodem lub danymi podatkowymi. Możesz użyć też aplikacji mObywatel. Tu rozliczysz Twój e-PIT

Planujesz wizytę w urzędzie skarbowym?

Umów dogodny termin na **podatki.gov.pl**

Umów wizytę
w urzędzie
skarbowym

